

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019
УНИКА АД Скопје

СОДРЖИНА

1.	ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)	3-5
2	ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)	6-10
3.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ	11-12
4.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	13-14
5.	БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИКИТЕ ИЗВЕШТАИ	15-64

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
Година што завршува на 31 декември 2019

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		728,212,710	687,905,847
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201		672,160,658	635,527,049
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		823,176,004	802,822,268
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		0	0
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		0	0
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		20,147,876	26,607,197
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		106,819,449	122,149,902
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		25,535,976	62,012,202
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		1,953,601	9,817,165
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-465,646	33,656,917
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210		14,612,656	13,508,305
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		0	0
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		233,454	0
2.1 Приходи од наемнини	213		0	0
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		0	0
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		233,454	0
3. Приходи од камати	216		13,779,858	12,661,817
4. Позитивни курсни разлики	217		599,344	207,300
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		0	0
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		0	0
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		0	0
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		0	0
6.3 Останати финансиски вложувања	222		0	0
7. Останати приходи од вложувања	223		0	639,188
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		22,160,001	22,019,018
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		15,375,945	13,491,753
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225		3,903,450	3,359,722

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжение)

Година што завршува на 31 декември 2019

Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226	755,484,940	666,746,687
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	350,665,699	265,244,055
1. Бруто исплатени штети	228	350,800,904	320,295,796
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229	7,582,860	16,635,192
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230	1,509,302	4,174,844
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231	10,638,014	11,027,189
5. Промени во бруто резервите за штети	232	24,357,562	-9,018,958
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233	-1,548,469	1,533,922
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234	6,311,060	12,661,636
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	0	0
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236	0	0
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237	0	0
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238	0	0
2. Промени во еквизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239	0	0
2.1. Промени во бруто еквизационата резерва	240	0	0
2.2 Промени во бруто еквизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241	0	0
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242	0	0
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243	0	0
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244	0	0
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245	0	0
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246	0	0
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247	0	0
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	8,620,523	13,133,008
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249	0	2,049,941
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250	8,620,523	11,083,067
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	326,616,966	291,000,655
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252	210,341,408	184,313,326
1.1 Провизија	253	157,907,811	120,644,667
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253a	63,831,783	62,668,343
1.3 Останати трошоци за стекнување	254	9,737,413	10,104,494
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255	-21,135,599	-9,104,178

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжение)

Година што завршува на 31 декември 2019

2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	116,275,558	106,687,329
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257	6,908,736	6,350,912
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258	45,727,242	43,968,153
2.2.1 Плати и надоместоци	258а	29,063,926	28,341,114
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б	2,948,336	2,773,384
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в	11,927,650	11,219,872
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г	0	0
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д	1,787,330	1,633,783
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259	2,189,025	1,964,150
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260	61,450,555	54,404,114
2.4.1 Трошоци за услуги	260а	35,173,617	33,682,116
2.4.2 Материјални трошоци	260б	10,999,991	10,849,026
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в	15,276,947	9,872,972
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	1,285,406	246,535
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262	355,455	0
2. Трошоци за камати	263	931	2,193
3. Негативни курсни разлики	264	929,020	244,342
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265	0	0
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266	0	0
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267	0	0
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268	0	0
5.3 Останати финансиски вложувања	269	0	0
6. Останати трошоци од вложувања	270	0	0
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	46,782,640	44,981,102
1. Трошоци за превентива	272	0	0
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	46,782,640	44,981,102
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	20,690,969	49,656,360
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	822,737	2,484,972
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276	0	21,159,160
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277	27,272,230	0
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	111,388	5,322,771
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279	0	0
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280	0	15,836,389
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281	27,383,618	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2019

Опис на позицијата	Број на позиција	Бр бе л	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001		5,404,116	4,042,065
1. Гудвил	002		0	0
2. Останати нематеријални средства	003		5,404,116	4,042,065
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		722,124,941	679,728,373
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		56,067,468	63,819,885
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		42,204,830	45,502,298
1.1 Земјиште	007		0	0
1.2 Градежни објекти	008		42,204,830	45,502,298
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		13,862,638	18,317,587
2.1 Земјиште	010		0	0
2.2 Градежни објекти	011		13,862,638	18,317,587
2.3 Останати материјални средства	012		0	0
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		20,362,630	19,360,604
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		0	0
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		0	0
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		0	0
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		0	0
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		0	0
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		0	0
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		20,362,630	19,360,604
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		645,694,843	596,547,884
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		250,541,055	250,981,034
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		6,016,386	14,285,701
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		244,524,669	236,695,333
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025		0	0
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		0	0
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		0	0
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		0	0
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		0	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжение)
На 31 декември 2019

3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	0	0
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031	0	0
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032	0	0
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033	0	0
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034	0	0
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	395,153,788	345,566,850
4.1 Дадени депозити	036	395,153,788	345,566,850
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037	0	0
4.3 останати заеми	038	0	0
4.4 Останати пласмани	039	0	0
5. Деривативни финансиски инструменти	040	0	0
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041	0	0
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	102,034,001	95,783,455
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043	61,237,538	59,749,583
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044	0	0
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045	40,796,463	36,033,872
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046	0	0
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047	0	0
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048	0	0
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049	0	0
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	0	0
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	5,137,005	47,000
1. Одложени даночни средства	052	0	0
2. Тековни даночни средства	053	5,137,005	47,000
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054	307,703,288	329,482,214
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	276,572,119	299,747,825
1. Побарувања од осигуреници	056	276,572,119	299,747,825
2. Побарувања од посредници	057	0	0
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058	0	0
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059	7,799,122	7,465,002
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060	0	0
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061	4,568,829	4,569,448
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062	3,230,293	2,895,554

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжение)
На 31 декември 2019

III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	23,332,047	22,269,387
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064	14,669,454	13,778,624
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065	7,575,546	7,238,294
3. Останати побарувања	066	1,087,047	1,252,469
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067	0	0
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068	21,349,405	24,502,801
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	5,369,298	3,575,790
1. Опрема	070	5,369,298	3,575,790
2. Останати материјални средства	071	0	0
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	15,980,107	19,254,525
1. Парични средства во банка	073	15,975,095	19,245,224
2. Парични средства во благајна	074	5,012	9,301
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075	0	0
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076	0	0
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077	0	1,672,486
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	118,783,271	97,647,672
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079	0	0
2. Одложени трошоци на стекнување	080	118,783,271	97,647,672
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081	0	0
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082	0	0
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	083	1,282,536,027	1,231,233,580
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084	166,791,289	148,300,066
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	358,090,410	385,474,028
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	184,002,981	184,002,981
1. Запишан капитал од обични акции	087	184,002,981	184,002,981
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088	0	0
3. Запишан а неуплатен капитал	089	0	0
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090	0	0
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091	0	0
1. Материјални средства	092	0	0
2. Финансиски вложувања	093	0	0
3. Останати ревалоризациони резерви	094	0	0
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	89,384,724	84,105,928
1. Законски резерви	096	89,384,724	84,105,928
2. Статутарни резерви	097	0	0
3. Резерви за сопствени акции	098	0	0
4. Откупени сопствени акции	099	0	0
5 Останати резерви	100	0	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжение)
На 31 декември 2019

V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101	112,086,323	101,528,730
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102	0	0
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103	0	15,836,389
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104	27,383,618	0
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105	0	0
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	758,787,717	708,894,179
I. Бруто резерви за преносни премии	107	403,896,524	378,360,548
II. Бруто математичка резерва	108	0	0
III. Бруто резерви за штети	109	354,891,193	330,533,631
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110	0	0
V. Бруто еквилизациона резерва	111	0	0
VI. Бруто останати технички резерви	112	0	0
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113	0	0
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	3,054,528	2,425,406
1. Резерви за вработени	115	3,054,528	2,425,406
2. Останати резерви	116	0	0
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	364,517	1,310,447
1. Одложени даночни обврски	118	0	0
2. Тековни даночни обврски	119	364,517	1,310,447
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120	0	0
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	162,238,855	133,129,520
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	36,893,207	19,058,139
1. Обврски спрема осигуреници	123	36,674,448	19,007,625
2. Обврски спрема застапници и посредници	124	0	0
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125	218,759	50,514
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	94,794,199	83,837,034
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127	94,794,199	83,837,034
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128	0	0
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129	0	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжение)

На 31 декември 2019

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	30,551,449	30,234,347
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131	16,666,998	12,384,724
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132	0	6,199
3. Останати обврски	133	13,884,451	17,843,424
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134	0	0
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135	0	0
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З+S	136	1,282,536,027	1,231,233,580
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137	166,791,289	148,300,066

Овие финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 26 февруари 2020 година.

Дритон Азизи

Генерален Директор

Борче Богески

Финансов Директор

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Година што завршува на 31 декември 2019

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви зсопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	184,002,981	0	4,423,240	72,640,818	0	0	0	0	0	101,528,730	21,125,610	0
Промена во сметководствените политики	I1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки во претходниот период	I2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	184,002,981	0	4,423,240	72,640,818	0	0	77,064,058	0	0	101,528,730	21,125,610	383,721,379
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15,836,389	15,836,389
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15,836,389	15,836,389
Несопственички промени во капиталот	III2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сопственички промени во капиталот	IV	0	0	0	7,041,870	0	0	7,041,870	0	0	0	-21,125,610	-14,083,740
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исплата на дивиденда	IV3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-14,083,740	0	-14,083,740
Останата распределба на сопствениците	IV4	0	0	0	7,041,870	0	0	7,041,870			14,083,740	-21,125,610	0
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	184,002,981	0	4,423,240	79,682,688	0	0	84,105,928	0	0	101,528,730	15,836,389	385,474,028

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ (продолжение)**Година што завршува на 31 декември 2019**

Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	184,002,981	0	4,423,240	79,682,688	0	0	0	0	0	101,528,730	15,836,389	0
Промена во сметководствените политики	VI1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	184,002,981	0	4,423,240	79,682,688	0	0	84,105,928	0	0	101,528,730	15,836,389	385,474,028
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-27,383,618	-27,383,618
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-27,383,618	-27,383,618
Несопственички промени во капиталот	VIII2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сопственички промени во капиталот	IX	0	0	0	5,278,796	0	0	5,278,796	0	0	10,557,593	-15,836,389	0
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исплата на дивиденда	IX3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останата распределба на сопствениците	IX4	0	0	0	5,278,796	0	0	5,278,796	0	0	10,557,593	-15,836,389	0
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	184,002,981	0	4,423,240	84,961,484	0	0	89,384,724	0	0	112,086,323	-27,383,618	358,090,410

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2019

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	816,491,545	729,047,872
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	773,928,503	680,099,130
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	0	0
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	29,023,234	35,441,299
4. Примени камати од работи на осигурување	304	0	0
5. Останати приливи од деловни активности	305	13,539,808	13,507,443
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	771,218,902	724,444,807
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	341,099,176	329,903,135
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	0	0
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	94,541,681	92,928,990
4. Надоместоци и други лични расходи	310	111,105,015	106,402,349
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	111,287,600	94,220,327
6. Платени камати	312	0	0
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	28,309,584	25,509,569
8. Останати одливи од редовни активности	314	84,875,846	75,480,437
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	45,272,643	4,603,065
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	0	0
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	377,813,890	336,461,396
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	0	0
2. Приливи по основ на материјални средства	319	0	0
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	4,099,494	0
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	0	0
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	367,157,586	329,602,953
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	0	0
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	0	0
8. Приливи од камати	325	6,556,810	6,858,443

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ (продолжение)
 Година што завршува на 31 декември 2019

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	426,031,275	342,988,894
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	0	2,306,398
2. Одливи по основ на материјални средства	328	4,940,554	4,549,709
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	0	0
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	0	97,471
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	421,090,721	323,353,796
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	0	0
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	0	12,681,520
8. Одливи од камати	334	0	0
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	0	0
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	48,217,385	6,527,498
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	0	0
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	0	0
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	0	0
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	0	0
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	0	0
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	0	0
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	0	0
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	0	0
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	0	0
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	0	0
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1,194,305,435	1,065,509,268
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1,197,250,177	1,067,433,701
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	0	0
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	2,944,742	1,924,433
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	19,254,525	21,216,000
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-329,676	-37,042
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	15,980,107	19,254,525

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Друштвото за осигурување УНИКА АД, Скопје (во понатамошниот текст 'Друштвото') е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија, основано на 15 Април 2004 година под СИГАЛ АД Скопје. Друштвото е основано од СИГАЛ ш.а Тирана, Албанија. Во текот на 2007 година групацијата СИГАЛ станува член на УНИКА групацијата од Австрија, по што Друштвото го менува називот во СИГАЛ УНИКА ГРУП АВСТРИЈА АД Скопје. На собранието на акционерите одржано на ден 20 февруари 2009 година, Друштвото го смени називот во УНИКА АД Скопје.

Како основач со 99,95% сопственост на капиталот се јавува Сигал Уника Груп Австрија Ш.А Тирана, со сопственост на 1.880 акции и Uniqa International Beteiligungs Verwaltungs GMBH Austria, со сопственост на 1 акција (0,05%). Основачкиот капитал се сосостои од 1.881 обични акции со номинална вредност од 1.595 еур. Крајно матично друштво е Уника Инсуранце Групп АГ Виена, Австрија.

Седиштето на Друштвото е на бул. ВМРО бр.3, 1000 Скопје.

На 31 декември 2019 Друштвото има 136 вработени (2018: 132 вработени).

Друштвото врши само работи од областа на осигурувањето и тоа: склучување и исполнување на договори за осигурување на имоти, како и спроведување на мерки за спречување, намалување и отстранување на штетите и ризиците што ги загрозуваат нивните имоти. Предмет на работење на Друштвото е вршење на работи на неживотно осигурување во согласност со Законот за супервизија во осигурувањето преку следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај - незгода (класа 1)
- Здравствено осигурување (класа 2)
- Осигурување на моторни возила (класа 3)
- Осигурување на шински возила (класа 4)
- Осигурување на воздухопловни средства (класа 5)
- Осигурување на пловни објекти (класа 6)
- Осигурување на стоки при превоз - карго (класа 7)
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди (класа 8) - други имотни осигурување (класа 9)
- Осигурување од одговорност при употреба на моторни возила (класа 10)
- Осигурување од одговорност при употреба на воздухопловни средства (класа 11)
- Општо осигурување од одговорност (класа 13)
- Осигурување од финансиски загуби (класа 16)
- Осигурување на туристичка помош (класа 18)

Финансиските извештаи беа одобрени за издавање од Управниот Одбор на 26 февруари 2020 година.

Членови на Управен Одбор

Членовите на Одбор на Директори во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Дритон Азизи, Претседател на УО
- Борче Богески, член на УО
- Билјана Стојанов, член на УО

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Авни Понари, Претседател на надзорен одбор
- Арбен Чаволи, Независен член на надзорен одбор
- Алма Тотокоци, Член на надзорен одбор
- Гералд Мулер, Независен член на надзорен одбор

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Овие финансиски извештаи, во сите материјални износи се подготвени во согласност со Законот за супервизија на осигурување (Службен весник на РСМ бр. 27/02,... 31/20) и Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РСМ бр. 28/04, ... 195/18), како и дополнителната законска и подзаконска регулатива пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Согласно, оваа регулатива Друштвото го применува Правилникот за водење сметководство (Издадени во Службен весник на РСМ бр. 159/2009 и 164/2010) за изготвување на овие финансиски извештаи. Во овој правилник беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32, кои беа издадени. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи го и МСФИ1), беа првично објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Дополнително, Друштвото ги применува одредбите од Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник на Република Македонија.

Овие финансиски извештаи се презентирани во согласност со Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Службен весник на РСМ бр. 5/11,... 170/19).

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3

Функционалната валута на Друштвото е македонски денар ("Денар"). Сите износи во финансиските извештаи и соодветните белешки се прикажани во денари, освен доколку не е наведено поинаку.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Класификација на договорите за осигурување

Договорите за осигурување се дефинираат како договори со кои Друштвото прифаќа значаен осигурителен ризик при отпочнувањето на договорот, согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен иден осигурен настан неповолно влијае на осигуреникот.

Важноста на осигурителниот ризик зависи истовремено од веројатноста на осигурителниот настан и степенот на потенцијалниот ефект.

Кога еден договор ќе биде класифициран како договор за осигурување, тој важи како таков до истекот на неговиот рок на важност, односно се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат, дури и ако осигурителниот ризик значајно се намали во текот на тој период.

Раководството на Друштвото верува дека сите склучени договори со осигурениците и договорите за реосигурување се во согласност со дефиницијата за договори за осигурување.

3.2 Признавање на приходи

Бруто приходи од премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на провизии за агенти или други обврски. Бруто полисираните (запишаните) премии се намалуваат за износот на вратените и поништени претходно полисирани премии во пресметковниот период.

Заработениот дел од премиите се признава како приход, кој се утврдува за периодот на покриеноста на соодветната полиса, односно во периодот од датумот на настанувањето на ризикот до моментот на времетраењето на обештетувањето, врз основа на моделот на превземен ризик.

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Приходи од камати

Приходите од камати се признаваат во добивката за годината како што настануваат, земајќи го предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка.

3.3 Премии од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување во нормалниот тек на работењето. Реосигурувањето Друштвото го обавува преку склучување на договорите за реосигурување и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок во текот на периодот покриен со реосигурувањето во согласност со очекуваното однесување на реосигурителниот ризик и се презентирани во финансиските извештаи како намалување на бруто приходите од премија.

Делот од преотстапената премија за реосигурување која се однесува за последователниот период, не се признава како расход туку се ретира како незаработен дел од премијата за реосигурување на крајот на периодот на известување и е вклучен како одбитна ставка на резервирањата на преносната премија

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Трошоци по основ на штети по договори за осигурување

Настанатите, пријавените и исплатените штети се признаваат како трошок врз основа на фактички исплатените износи на осигурениците кои ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на штетите коишто произлегуваат од настани што се случиле во текот на годината и се еднакви на износите утврдени на пресметковна основа бидејќи настануваат во истиот сметководствен период.

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата. Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани на следниов начин:

- Резервациите за настанати, но непријавени штети за автоодговорност и каско се пресметуваат со примена на Chain-Ladder методата,
- Резервациите за настанати, но непријавени штети за зелена карта, незгода и регресни штети за каско и автоодговорност и каско се пресметуваат со примена на Cape Cod методата;
- Резервациите за настанати, но непријавени штети за карго, одговорност, имот, гранично осигурување, туристичка помош и општа одговорност се пресметуваат со поедноставена метода, како производ од заработените премии за осигурување во тековната година.

Други технички резерви се издвојуваат за планираните идни обврски и ризици од поголеми штети кои произлегуваат од осигурително покритие за одговорност на одредени ризици и обврски согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

3.5 Наеми

Друштвото дава и зема недвижности под закуп по основ на оперативни наеми. Приходите и расходите по основ на наемнини се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во рамките на времетраењето на наемот.

3.6 Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плаќаат од страна на Банката во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

Друштвото нема дефинирано планови за отпремнини при пензионирање или опции за наградување на 31 декември 2019 година. Друштвото проценува дека сегашната вредност на идните обврски спрема вработените кои се однесуваат на бенефиции при пензионирањето и јубилејни награди не се материјално значајни на 31 декември 2019 и 2018 година.

3.7 Износи искажани во странска валута

Трансакциите извршени во странски валути се евидентираат според курсот кој важи на денот на трансакцијата. На секој известувачки датум, паричните средства искажани во странски валути се преведуваат во денари по курсот на Народна Банка на Република Северна Македонија на крајот на периодот на известување. Позитивните и негативните курсни разлики што произлегуваат од трансакциите во странски валути се вклучуваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатната добивка, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби. Овие корекции главно се однесуваат на зголемување на даночната основа за одредени трошоци кои не се признаваат за целите на оданочувањето.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка за фискалната 2019 и 2018 година, Друштвото го извршува согласно измените во Законот за данокот на добивка, односно 10% на остварената добивка, вклучувајќи го и даночниот ефект на приходи и трошоци кои се неоданочиви или неодбитни при утврдувањето на оданочивата добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се признава на разликата помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочивата добивка, и се евидентира со примена на методот на обврска.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики и одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во кој што постои веројатност дека ќе постои добивка којашто ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночни стапки (и закони за даноци) коишто важат на крајот на периодот на известување.

3.9 Недвижности и опрема

Мерење при почетно признавање

Недвижности

Друштвото поседува недвижности, односно земјиште и деловни објекти, кои што служат за дејноста и кои што не служат за дејноста. Без разлика на нивната класификација, при почетното признавање Друштвото ги мери недвижностите по пониската од нивната набавна вредност и проценетата вредност. Набавната вредност ја вклучува набавната цена, зголемена за сите неповратни царини и даноци на набавка, и за сите трошоци коишто директно можат да се припишат на носење на средството до локацијата и состојбата во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството. Проценетата вредност ја претставува вредноста на недвижностите добиена од страна на независен овластен проценител. Доколку проценетата вредност е пониска од набавната вредност, износот на загубата се евидентира директно во загубата или добивката за периодот.

Опрема

При почетното признавање Друштвото ја мери опремата по набавната вредност. Набавната вредност ја вклучува набавната цена, зголемена за сите неповратни царини и даноци на набавка, и за сите трошоци коишто директно можат да се припишат на носење на средството до локацијата и состојбата во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Недвижности и опрема (продолжение)

Последователно мерење

Недвижностите и опремата, последователно по почетното признавање се мерат според нивната почетна вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување. Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно се капитализираат. Останатите последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корисност на ставката вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во билансот на успех кога настануваат. Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционален метод, на тој начин што се отпишува набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан корисен век на траење. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Годишните стапки на амортизација се како што следи:

Градежни објекти	2.5% -5%
Мебел и опрема	10% - 25%

Добивките или загубите остварени со отуѓување или ставање надвор од употреба на недвижностите и опремата се определуваат како разлика помеѓу приливите од продажба и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат во билансот на успех.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постои индикација дека средствата можеби се оштетени. Доколку постои таква индикација, Друштвото ја проценува надоместувачката вредност на средството. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Промена во сметководствената регулатива за мерењето на недвижностите

Во текот на 2019 година, Агенцијата за супервизија на осигурување донесе промена во Правилникот за контен план на друштвата за осигурување и реосигурување, во која се изврши промена на мерењето при почетно признавање на недвижностите кои што служат за дејноста и почетното и последователното мерење на недвижностите и опрема кои не служат за дејноста. Новата сметководствена регулатива е опишана погоре. Претходно на промената Друштвото почетно ги мереше недвижностите, кои служат и не служат за дејноста по нивната набавна вредност: Недвижностите кои служат за дејноста беа почетно мерени по нивната набавна вредност. Недвижностите кои не служат за дејноста беа последователно мерени по нивната проценета вредност, при што сите добивки и загуби од повторното мерење беа признаени во добивката и загубата за периодот. Со оглед на природата на начинот на спроведување на промената, пропишана од Агенцијата за супервизија на осигурување, Друштвото ја третираше оваа промена во сметководствената регулатива, како промена во сметководствени проценки и соодветно истата ја примени перспективно. По стапувањето на сила на овие промени, Друштвото немаше набавки на недвижности за кои се потребни дополнителни обелоденувања за проценетата вредност при привечно признавање.

3.10 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се посебно набавени средства и истите се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација, како и за акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои. Нематеријалните средства вклучуваат компјутерски софтвер кој е набавен одделно од хардверот. Трошокот за софтверот се амортизира со употреба на праволиниски метод на проценетиот век на траење кој изнесува 5 години. На крајот на секоја година Друштвото врши анализа на сметководствените вредности на нематеријалните средства и проценува дали постојат индикации кои укажуваат дека средствата се оштетени. Доколку постојат какви било навестувања, се утврдува проценетата надоместувачка вредност на средството, и доколку истата е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3.11 Загуби поради оштетување на материјалните и нематеријалните средства

Друштвото редовно ги разгледува сметководствените вредности на материјалните и нематеријалните средства. Доколку постојат какви било навестувања дека овие средства се оштетени, се проценува надоместувачката вредност на средството со цел да се одреди степенот на загуба поради оштетување. Доколку проценетата надоместувачка вредност на средството е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност. Загубата поради оштетување се признава како трошок во тековниот период. Анулирањето на загубата поради оштетување веднаш се признава како приход.

3.12 Вложувања во заеднички контролирани ентитети

Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат основачки удел во Националното Биро за Осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето. Националното биро за осигурување (во натамошниот текст: Биро) се основа со цел да овозможи примена на меѓународните договори за осигурување на сопствениците, односно корисниците на моторни возила од одговорност за штети причинети, со употреба на моторно возило, на трети лица, да ги претставува друштвата за осигурување од Република Северна Македонија во меѓународните организации и институции за осигурување како и за вршење на други работи предвидени со Договорот за основање на Националното Биро за осигурување бр.01001-02/98 склучен на 11.12.1997 како правен следбеник на Националното биро за зелена карта.

Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.13 Финансиски средства

Финансиските средства се признаваат во моментот кога Друштвото станува страна во договорните обврски по овој инструмент. Финансиските средства почетно се признаваат по објективната вредност.

3.13.1 Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се финансиски средства со фиксни плаќања и краткорочни фиксни рокови на доспевање со што Друштвото има намера и можност за нивно чување до доспевање. Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Нереализираните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи и расходи за периодот.

Амортизираната набавна вредност претставува вредност на сите идни парични текови дисконтирани со примена на ефективната каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната, дисконтираната вредност на сите идни парични текови се сведува на трошокот на набавка при почетното мерење, и претставува интерна стапка на принос на финансиското средство.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства кои се чуваат до доспевање се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на соодветните финансиски средства. Намалување на износот на загубата поради обезвреднување се евидентира преку добивката или загубата во периодот.

3.13.2 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложени на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

3.13.3 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на метод на ефективна стапка, намалени за загуба поради оштетување.

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во Правилникот.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.13 Финансиски средства (продолжение)

3.13.1 Побарувања од купувачи (продолжение)

Во согласност со Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Друштвото ги класификува побарувањата по основ на премии за осигурување во следниве ризични категории, според на староста на побарувањата:

Категорија А	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги исполниле на датумот на достасување, и доцнат во измирувањето на своите обврски најмногу 30 дена од датумот на достасувањето на побарувањето
Категорија Б	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 31 ден до 60 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија В	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 61 ден до 120 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Г	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 121 ден до 270 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Д	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 271 ден до 365 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Ѓ	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле над 365 дена од датумот на достасување на побарувањето, како и тужени побарувања

Пресметката на исправката на вредност се врши со примена на следниве проценти на исправка на бруто износ на побарувањето, според ризичната категорија:

Ризична категорија	Период на доцнење на датумот на финансиските извештаи	% на исправка на вредност
Категорија А	до 30 дена	0%
Категорија Б	од 31 до 60 дена	10% - 30%
Категорија В	од 61 до 120 дена	31% - 50%
Категорија Г	од 121 до 270 дена	51% - 70%
Категорија Д	од 271 до 365 дена	71% - 90%
Категорија Ѓ	над 365 дена и тужени побарувања	100%

3.14 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Не постојат финансиски обврски кои би се класифицирале како сопственички инструменти, бидејќи Друштвото не склучило било каков договор со којшто се обезбедува право на учество во остатокот на нето средствата на Друштвото по одземање на сите негови обврски.

Финансиските обврски се класифицирани како обврски спрема добавувачите, останати обврски и позајмици.

3.14.1 Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврските спрема добавувачи и другите обврски се прикажани според нивната номинална вредност.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.14 Финансиски обврски (продолжение)

3.14.2 Позајмици

Позајмиците почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакцијата. Позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределувањето на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската.

3.14.3 Депризнавање на финансиски обврски

Друштвото ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

3.15 Одложени трошоци за стекнување на полиси за осигурување

Трошоците за стекнување на полиси за осигурување вклучуваат провизии за агенти, плати на вработени во продажната мрежа и дел од трошоците за издавање на полиси. Трошоците за стекнување се капитализираат и се одбиваат во однос на признаениот приход од премија. Трошоците за стекнување се поврзуваат со соодветните приходи од премија, преку нивно распределување по класи на осигурување. Овој начин е конзистентен со начинот на кој Друштвото ги признава приходите од полисираната премија. Трошоците за стекнување кои не се амортизирани се признаваат како средства во билансот на состојба на Друштвото.

3.16 Резервации

Резервациите се признаваат во случај кога Друштвото има тековни обврски (законски или изведени) кои се резултат на минати настани, а за кои е веројатно дека Друштвото ќе биде обврзано да ги плати и за кои износот може веродостојно да се процени. Износот признаен како резервација ја претставува најдобрата проценка на потребниот износ за измирување на тековната обврска на крајот на периодот на известување, земајќи ги предвид ризиците и неизвесностите кои ја опкружуваат обврската.

Онаму каде резервацијата се мери со користење на проценетите парични текови за подмирување на тековната обврска, нејзината сметководствена вредност претставува сегашна вредност на тие парични текови.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.17 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
- Резерви за настанати, но непријавени штети;
- Резерви за повторно отворени штети;
- Резерви за трошоци за обработка на штети;
- Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети.

3.17.1 Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. Во одредувањето на очекуваните трошоци Друштвото ги вклучува расположливите информации за:

- Изготвените технички извештаи кои се однесуваат на настанати материјални загуби или медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Затезна камата од судски спорови;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.17 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжение)

3.17.2 Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани на следниов начин:

- Резервациите за настанати, но непријавени штети за автоодговорност и каско се пресметуваат со примена на Chain-Ladder методата,
- Резервациите за настанати, но непријавени штети за зелена карта, незгода и регресни штети за каско и автоодговорност и каско се пресметуваат со примена на Cape Cod методата;
- Резервациите за настанати, но непријавени штети за карго, одговорност, имот, гранично осигурување, туристичка помош и општа одговорност се пресметуваат со поедноставена метода, како производ од заработените премии за осигурување во тековната година.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основните за мерење, и соодветно се третираат како промени во сметководствени проценки.

3.17.3 Резерви за повторно отворени штети

Признавање

Резервите за повторно отворени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета, или на крајот на периодот на известување за сите штети кои се повторно отворени до датумот кога финансиските извештаи биле авторизирани за издавање, а кои биле иницијално пријавени пред крајот на периодот на известување.

Класификација

Резервите за повторно отворени штети се прикажуваат во рамките на резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Резервите за повторно отворени се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

3.17.4 Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за трошоци за обработка на штети се однесуваат на трошоците кои се директно поврзани со обработката на штетите но се уште не се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото. Друштвото креира два вида на резерви за трошоци за обработка на штети и тоа:

- Директни трошоци;
- Индиректни трошоци.

Директни трошоци за обработка на штети

Директни трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети и претставуваат повеќе од 10% од сметководствената вредност на конкретната поединечна настаната, пријавена, но неисплатена штета.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се признаваат во моментот кога се идентификувани. Заради поедноставување на процесот на финансиско известување, Друштвото на секој датум на известување, го проценува постоењето на непризнаените директни трошоци за обработка на штети. Сите идентификувани директни трошоци веднаш се признаваат во добивката и загубата на Друштвото.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.17 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжение)

3.17.4 Резерви за трошоци за обработка на штети (продолжение)

Директни трошоци за обработка на штети (продолжение)

Резервите за директни трошоци за обработка на штети, се мерат по недисконтираниот иден очекуван одлив на економски користи од Друштвото, намален за износите кои се веќе признаени во финансиските извештаи.

Индириктни трошоци за обработка на штети

Индириктните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети, и кои индивидуално се пониски од 10% од сметководствената вредност на поединечна настаната, пријавена, но неисплатена штета, или пак кои, на крајот на периодот на известување не можат да се идентификуваат или веродостојно да се измерат.

Резервите за индириктни трошоци за обработка на штети, се пресметуваат во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви.

3.17.5 Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депривираат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот исплата, Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

3.18 Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

3.19 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест на адекватноста на обврските на секој датум на известување во согласност со МСФИ 4, со цел да процени дали неговите признаени обврски од осигурување се адекватни. Друштвото изврши пресметка на дополнителните потребни резерви за неистечени ризици, на нето основа по класа на осигурување. Врз основа на овој тест, Друштвото немаше потреба да креира дополнителни резерви во своите финансиски извештаи.

3.20 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

Поврзани субјекти се членките на UNIQA групацијата.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

Презентацијата на финансиските извештаи, бара од Раководството на Друштвото да користи најдобро можни проценки и разумни претпоставки, кои имаат ефект на презентираниите вредности на средствата и обврските, обелоденувањето на потенцијалните побарувања и обврски на денот на составувањето на финансиските извештаи, како и на приходите и расходите во текот на периодот на известувањето. Овие проценки и претпоставки се засновани на информации кои се расположливи на денот на составување на финансиските извештаи. Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на крајот на периодот на известување, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни прилагодувања на сметководствената вредност на средствата и обврските

Проценка на настанати, пријавени и неисплатени штети

Секоја пријавена штета се проценува поединечно од страна на Друштвото земајќи ги во предвид околностите при настанување на штетата, достапните информации и искуството на Друштвото за големината и износот на сличните штети. Проценките на резервациите за овие штети базираат на информациите кои се достапни во моментот на проценката, меѓутоа конечната обврска по штетите може да варира како резултат на дополнителни промени на расположливите информации кои настанале од моментот на проценката до моментот на конечната исплата и ликвидирање на штетата.

Проценка на резервациите за настанати непријавени штети

Резервациите за настанати непријавени штети се прават со примена на Chain-Ladder методата и со примена на други методи превземен од искуството на Групаацијата за ваков тип на проценки. Износите за проценетите настанати непријавени штети може да се разликуваат во однос на пријавените штети во наредниот период.

Исправка на вредноста на побарувањата

Исправката на вредноста за сомнителни и спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби како резултат на неможнота купувачите да ги исполнат своите обврски, применувајќи релевантни одлуки на Раководството, како и врз основа на Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. При утврдување на адекватноста на исправката на вредноста за сомнителни и спорни побарувања, проценката е заснована на старосна анализа на побарувањата за премии, историските отписи, кредитните способности на клиентите и промените во условите на продажба. Ова вклучува и претпоставки за идното однесување на клиентите и соодветните идни наплати од нив. Раководството на Друштвото верува дека не е потребна дополнителна исправка.

Објективна вредност

Во Република Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова објективната вредност не може веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Мислење на Раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

Корисен век на средствата

Одредувањето на корисниот век на средствата се заснова на искуството за слични такви средства, како и очекуваниот технолошки развој и промени во пошироката економија, индустриските фактори или локалните пазари. Соодветноста на проценките на корисните векови на средствата редовно се прегледуваат за значајни промени во употребените претпоставки.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИИ

	2019	2018
Бруто полисирани премии	823,176,004	802,822,268
Промена во преносната премија	(25,535,976)	(62,012,202)
Бруто приходи од премии	797,640,028	740,810,066
Преотстапени премии за реосигурување и соосигурување	(126,967,325)	(148,757,099)
Промена во преносната премија за реосигурување	1,487,955	43,474,082
Трошоци за реосигурување	(125,479,370)	(105,283,017)
Нето приходи од осигурување	672,160,658	635,527,049

5. ДВИЖЕЊЕ НА НЕТО ПРИХОДИТЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

За годината што завршува на 31 декември 2019	Бруто полисирана премија	Промена во преносната премија	Преотстапени премии за реосигурува ње и соосигурува ње	Промена на преносната премија за реосигурува ње	Нето приходи од осигурување
Автоодговорност	377,431,257	(17,171,262)	-	-	360,259,995
Каско	57,818,455	(3,164,584)	-	-	54,653,871
Осигурување на имот	139,242,304	5,084,784	(102,759,515)	468,887	42,036,460
Осигурување на патници	2,861,228	126,887	-	-	2,988,115
Лични незгоди	58,960,460	836,900	-	-	59,797,360
Зелен картон	116,025,903	(4,974,361)	(9,481,534)	-	101,570,008
Гранични полиси	4,873,687	(306,836)	-	-	4,566,851
Патничко осигурување	17,963,421	548,984	-	-	18,512,405
Одговорност	24,997,073	(2,296,230)	(10,920,270)	303,619	12,084,192
Транспорт	5,144,154	427,079	(3,702,694)	(505,099)	1,363,440
Здравствено осигурување	6,249,192	(988,553)	-	1,220,548	6,481,187
ЦМР-превоз на стока	3,957,028	(823,018)	(103,312)	-	3,030,698
Финансиски загуби	7,651,842	(2,835,766)	-	-	4,816,076
Вкупно	823,176,004	(25,535,976)	(126,967,325)	1,487,955	672,160,658

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ДВИЖЕЊЕ НА НЕТО ПРИХОДИТЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (продолжение)

За годината што завршува на 31 декември 2018	Бруто полисирана премија	Промена во преносната премија	Преотстапени премии за реосигурува ње и соосигурува ње	Промена на преносната премија за реосигурува ње	Нето приходи од осигурување
Автоодговорност	339,466,393	(9,743,189)	-	-	329,723,204
Каско	55,223,490	(2,044,848)	-	-	53,178,642
Осигурување на имот	180,011,083	(36,258,018)	(119,995,538)	40,181,166	63,938,693
Осигурување на патници	2,684,636	(254,498)	-	-	2,430,138
Лични незгоди	62,274,611	(8,486,304)	-	-	53,788,307
Зелен картон	103,093,247	(2,191,738)	(9,777,705)	-	91,123,804
Гранични полиси	2,740,511	77,931	-	-	2,818,442
Патничко осигурување	17,464,075	115,454	-	-	17,579,529
Одговорност	24,840,796	(2,768,879)	(16,558,913)	3,099,343	8,612,347
Транспорт	4,900,096	142,502	(2,104,989)	177,099	3,114,708
Здравствено осигурување	4,140,992	(1,132,874)	(216,642)	16,474	2,807,950
ЦМР-превоз на стока	3,190,679	487,610	(103,312)	-	3,574,977
Финансиски загуби	2,791,659	44,649	-	-	2,836,308
Вкупно	802,822,268	(62,012,202)	(148,757,099)	43,474,082	635,527,049

6. ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ

	2019	Година што завршува на 31 Декември 2018
Настанати, пријавени и исплатени штети	350,800,904	320,295,796
Настанати, пријавени и неисплатени штети	7,216,929	(4,043,494)
Настанати непријавени штети	16,946,575	(3,655,904)
Резерви за обработка за штети	194,058	(1,319,560)
Бруто резерви за штети дел за реосигурување	(4,762,591)	(14,195,558)
Бруто реализирани регресни побарувања	(7,582,860)	(16,635,192)
Бруто исплатени штети дел за соосигурување	(1,509,302)	(4,174,844)
Бруто исплатени штети дел за реосигурување	(10,638,014)	(11,027,189)
	350,665,699	265,244,055

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

**За годината што завршува
на 31 декември 2019**

	Настанати, пријавени и исплатени штети	Настанати, пријавени и неисплатени штети	Настанати непријавени штети	Резерви за обработка на штети	Бруто резерви за штети дел за реосигурува ње	Бруто реализирани регресни побарувања	Бруто исплатени штети дел за соосигурува ње	Бруто исплатени штети дел за реосигурува ње	Вкупно
Автоодговорност	190,751,708	(5,665,272)	12,004,755	225,183	-	(7,582,860)	-	-	189,733,514
Каско	45,746,319	(5,282,959)	(2,942,751)	(47,840)	-	-	-	-	37,472,769
Имот	15,104,703	(6,000,593)	(4,379)	(78,636)	(4,762,591)	-	(1,509,302)	(6,818,619)	(4,069,417)
Одговорност	6,979,289	356,687	(395,258)	(193)	-	-	-	(692,394)	6,248,131
Незгода	45,918,204	(166,092)	3,221,596	30,996	-	-	-	-	49,004,704
Зелена карта	36,305,860	29,248,137	5,552,098	109,372	-	-	-	-	71,215,467
Гранично осигурување	1,998	-	28,607	1,823	-	-	-	-	32,428
Патничко осигурување	3,361,756	(1,026,353)	(713,228)	(25,982)	-	-	-	-	1,596,193
Осигурување на патници	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Здравствено осигурување	2,656,327	249,476	192,874	-	-	-	-	-	3,098,677
Стока во транспорт	3,974,740	(4,496,102)	2,261	(20,665)	-	-	-	(3,127,001)	(3,666,767)
	<u>350,800,904</u>	<u>7,216,929</u>	<u>16,946,575</u>	<u>194,058</u>	<u>(4,762,591)</u>	<u>(7,582,860)</u>	<u>(1,509,302)</u>	<u>(10,638,014)</u>	<u>350,665,699</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

6. ДВИЖЕЊЕ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ШТЕТИ ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (продолжение)За годината што завршува
на 31 декември 2018

	Настанати, пријавени и исплатени штети	Настанати, пријавени и неисплатени штети	Настанати непријавени штети	Резерви за обработка на штети	Бруто резерви за штети дел за реосигурува ње	Бруто реализирани регресни побарувања	Бруто исплатени штети дел за соосигурува ње	Бруто исплатени штети дел за реосигурува ње	Вкупно
Автоодговорност	155,987,283	(8,564,520)	(6,668,120)	(813,255)	-	(16,635,192)	-	-	123,306,196
Каско	38,862,734	(6,954,159)	(2,076,585)	(119,459)	-	-	-	-	29,712,531
Имот	32,318,456	(790,597)	230,411	(148,877)	(14,195,558)	-	(4,174,844)	(9,270,201)	3,968,790
Одговорност	15,230,048	1,824,670	(906,056)	(16,592)	-	-	-	(1,756,988)	14,375,082
Незгода	28,077,386	759,172	3,781,405	(122,339)	-	-	-	-	32,495,624
Зелена карта	43,191,496	3,049,404	1,909,235	(86,140)	-	-	-	-	48,063,995
Гранично осигурување	220,910	-	18,267	(43)	-	-	-	-	239,134
Патничко осигурување	3,187,098	833,289	42,146	(37,384)	-	-	-	-	4,025,149
Осигурување на патници	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Здравствено осигурување	1,849,625	49,460	-	-	-	-	-	-	1,899,085
Стока во транспорт	1,370,760	5,749,787	13,393	24,529	-	-	-	-	7,158,469
	<u>320,295,796</u>	<u>(4,043,494)</u>	<u>(3,655,904)</u>	<u>(1,319,560)</u>	<u>(14,195,558)</u>	<u>(16,635,192)</u>	<u>(4,174,844)</u>	<u>(11,027,189)</u>	<u>265,244,055</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

7. ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ И ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2019	2018
Приходи од соосигурување и реосигурување	22,160,001	22,019,018
Останати осигурително технички приходи:		
Приходи од застапување и посредување во осигурување	11,476,355	10,806,130
Приходи од НБО (НН и НО) возила	734,925	618,075
Останато	3,164,665	2,067,548
	15,375,945	13,491,753
Останати приходи:		
Приходи од отпишани обврски	1,224,396	452,773
Наплатени казни и пенали	415	4,372
Останати приходи	2,678,639	2,902,577
	3,903,450	3,359,722
	41,439,396	38,870,493

8. ТРОШОЦИ ЗА ПРОВИЗИЈА

	2019	2018
Бруто провизии за друштва за застапување во осигурување	45,081,951	41,248,290
Бруто провизии за застапници во осигурување	51,689,738	34,100,121
Бруто провизии за осигурително брокерски друштва	61,136,122	45,296,256
	157,907,811	120,644,667

9. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ

	2019	2018
Трошоци за маркетинг и пропаганда	6,445,328	7,270,586
Трошоци за репрезентација	3,292,085	2,833,908
	9,737,413	10,104,494

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

10. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	2019	2018
<i>Трошоци за бруто плати:</i>		
Нето плати за постојано вработени	70,649,606	70,197,050
Даноци и придонеси од плати	37,122,089	34,805,663
Останати придонеси за вработени согласно закон	1,787,330	1,633,783
Вкупно трошоци за бруто плати:	109,559,025	106,636,496
Трошоци за договор за дело	2,189,025	1,964,150
	<u>111,748,050</u>	<u>108,600,646</u>

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2019	2018
Трошоци по основ на противпожарен придонес	3,707,801	3,361,582
Трошоци по основ на придонес за безбедност	8,893,834	7,620,590
Трошоци по основ на останати придонеси ФЗО	3,413,090	4,352,550
Трошоци по основ на финансирање на супервизорскиот орган - АСО	5,765,100	5,575,883
Трошоци по основ на финансирање на Националното Биро за Осигурување	5,421,261	4,980,220
Трошоци по основ на финансирање на Гарантен Фонд	-	132,922
Трошоци по основ на штети за посредување	19,581,554	18,957,355
	<u>46,782,640</u>	<u>44,981,102</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

12. ОСТАНАТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2019	Година што завршува на 31 декември 2018
Трошоци за наемнини	12,090,363	11,523,552
Трошоци за услуги за одржување	3,287,759	4,261,388
Канцелариски материјали	3,061,085	3,172,684
Трошоци за телекомуникациски и транспортни услуги	4,407,006	3,935,839
Трошоци за комунални услуги	2,957,844	3,021,779
Трошоци од резервирања	2,985,672	3,767,901
Трошоци за правни услуги	3,785,729	3,378,647
Банкарски услуги	2,193,911	2,063,092
Трошоци за сметководствени услуги и ревизија	1,070,919	610,652
Потрошено гориво	1,473,481	1,674,722
Трошоци за останати услуги - преводи	651,565	833,569
Трошоци за резерви делови	734,165	370,190
Отпис на ситен инвентар	1,948,738	1,452,594
Трошоци за весници и списанија	816,147	1,070,863
Трошоци о основ на надоместоци за службени патувања	1,712,272	1,656,969
Трошоци за стручно усовршување	144,405	160,615
Трошоци за даноци и такси	1,448,753	1,530,834
Трошоци за раководење	4,427,775	4,427,775
Останати трошоци	12,252,966	5,490,449
	<u>61,450,555</u>	<u>54,404,114</u>

13. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ, НЕТО

	2019	Година што завршува на 31 декември 2018
Приходи од камати	13,779,858	12,661,817
Останати приходи од вложувања	-	639,188
Расходи за камати	(931)	(2,193)
	<u>13,778,927</u>	<u>13,298,812</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

14. НЕГАТИВНИ КУРСНИ РАЗЛИКИ, НЕТО

	2019	Година што завршува на 31 декември 2018
Позитивни курсни разлики	599,344	207,300
Негативни курсни разлики	(929,020)	(244,342)
	<u>(329,676)</u>	<u>(37,042)</u>

15. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2019	Година што завршува на 31 декември 2018
Добивка пред оданочување	(27,272,230)	21,159,160
Непризнаени расходи за даночни цели	28,453,823	32,126,266
Даночна основа за данок на добивка и даночно непризнаени расходи	1,181,593	53,285,426
Намалување на даночна основа (наплатени побарувања)	67,709	57,716
Данок на добивка и даночно непризнаени расходи	<u>111,388</u>	<u>5,322,771</u>
Ефективна даночна стапка	<u>-0.41%</u>	<u>25.16%</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

16. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Градежни објекти	Мебел, компјутери и опрема	Моторни возила	Вложување во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари, 2019	58,123,146	21,678,359	6,748,437	11,956,538	98,506,480
Набавки	-	4,940,555	492,000	-	5,432,555
Продажби	-	-	(277,380)	-	(277,380)
Состојба на 31 декември, 2019	<u>58,123,146</u>	<u>26,618,914</u>	<u>6,963,057</u>	<u>11,956,538</u>	<u>103,661,655</u>
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари, 2019	15,981,961	21,396,976	3,454,030	8,595,425	49,428,392
Трошок за годината	1,453,082	2,472,936	1,138,332	1,844,386	6,908,736
Останато	-	27,779	-	-	27,779
Отуѓувања	-	-	(277,380)	-	(277,380)
Состојба на 31 декември, 2019	<u>17,435,043</u>	<u>23,897,691</u>	<u>4,314,982</u>	<u>10,439,811</u>	<u>56,087,527</u>
Нето сметководствена вредност на					
- 31 декември, 2019	<u>40,688,103</u>	<u>2,721,223</u>	<u>2,648,075</u>	<u>1,516,727</u>	<u>47,574,128</u>
- 31 декември, 2018	<u>42,141,185</u>	<u>281,383</u>	<u>3,294,407</u>	<u>3,361,113</u>	<u>49,078,088</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

16. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

	Градежни објекти	Мебел, компјутери и опрема	Моторни возила	Вложување во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари, 2018	58,123,146	24,157,889	3,543,795	11,956,538	97,781,368
Набавки	-	1,345,067	3,204,642	-	4,549,709
Продажби	-	-	-	-	-
Отуѓувања	-	(3,824,597)	-	-	(3,824,597)
Состојба на 31 декември, 2018	58,123,146	21,678,359	6,748,437	11,956,538	98,506,480
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари, 2018	14,528,883	23,371,946	2,837,694	6,751,039	47,489,562
Трошок за годината	1,453,078	1,884,800	616,336	1,844,386	5,798,600
Отуѓувања	-	(3,859,770)	-	-	(3,859,770)
Состојба на 31 декември, 2018	15,981,961	21,396,976	3,454,030	8,595,425	49,428,392
Нето сметководствена вредност на					
- 31 декември, 2018	42,141,185	281,383	3,294,407	3,361,113	49,078,088
- 31 декември, 2017	43,594,263	785,943	706,101	5,205,499	50,291,806

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер	Вложувања во изнајмени објекти	Вкупно
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари, 2019	5,970,811	3,261,701	9,232,512
Набавки		-	-
Состојба на 31 декември, 2019	<u>5,970,811</u>	<u>3,261,701</u>	<u>9,232,512</u>
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари, 2019	1,928,746	3,261,701	5,190,447
Трошок за годината	-	-	-
Останато	(1,362,051)	-	(1,362,051)
Состојба на 31 декември, 2019	<u>566,695</u>	<u>3,261,701</u>	<u>3,828,396</u>
Нето сметководствена вредност на:			
- 31 декември, 2019	<u>5,404,116</u>	<u>-</u>	<u>5,404,116</u>
- 31 декември, 2018	<u>4,042,065</u>	<u>-</u>	<u>4,042,065</u>
	Софтвер	Вложувања во изнајмени објекти	Вкупно
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари, 2018	3,664,413	3,261,701	6,926,114
Набавки	2,306,398	-	2,306,398
Состојба на 31 декември, 2018	<u>5,970,811</u>	<u>3,261,701</u>	<u>9,232,512</u>
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари, 2018	1,376,434	3,261,701	4,638,135
Трошок за годината	552,312	-	552,312
Состојба на 31 декември, 2018	<u>1,928,746</u>	<u>3,261,701</u>	<u>5,190,447</u>
Нето сметководствена вредност на:			
- 31 декември, 2018	<u>4,042,065</u>	<u>-</u>	<u>4,042,065</u>
- 31 декември, 2017	<u>2,287,979</u>	<u>-</u>	<u>2,287,979</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

18. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	<u>2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
Хартии од вредност со рок на достасување над 1 година	244,524,669	236,695,333
Хартии од вредност со рок на достасување до 1 година	6,016,386	14,285,701
	<u>250,541,055</u>	<u>250,981,034</u>

19. ДАДЕНИ ДЕПОЗИТИ И ВЛОЖУВАЊА ВО ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	<u>2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
Депозит за учество во гарантниот фонд на Националното Биро за Осигурување на Република Македонија	20,362,630	19,360,604
Депозити во домашни банки	395,153,788	345,566,850
	<u>415,516,418</u>	<u>364,927,454</u>

Од вкупните депозити во домашни банки на 31 Декември 2019 година 2,372,745 денари (2018: 1,468,210 денари) се однеуваат на депозити по основ на издадени гаранции од домашни банки.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

20. ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРЕНИЦИ

	2019	31 декември 2018
Побарувања за премии за осигурување	438,541,717	458,531,183
Исправка на вредноста	(161,969,598)	(158,783,358)
	<u>276,572,119</u>	<u>299,747,825</u>
	-	-
Движење на исправката на вредност		

	2019	2018
На 1 јануари	158,783,358	136,564,879
Трошок за годината	20,690,969	49,656,360
Отпис на побарувања	17,504,729	27,437,881
на 31 декември	<u>161,969,598</u>	<u>158,783,358</u>

21. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА И ОСТАНАТИ СРЕДСТВА

	2019	31 декември 2018
Побарувања по основ на финансиски вложувања	7,575,546	7,238,294
Побарувања од друштва за осигурување по основ на надомест на штета	11,996,393	11,962,657
Побарувања од друштва за осигурување по основ на исплатени штети	4,568,829	4,569,448
Останати побарувања од работи на осигурување и реосигурување	3,230,293	2,895,554
Нето побарувања по основ на регрес и гарантен фонд	1,247,749	666,328
Побарувања од вработени	436,365	601,986
Побарувања по основ на дадени аванси	1,425,312	1,149,639
Останати средства	-	1,672,486
Останати побарувања	650,682	650,483
	<u>31,131,169</u>	<u>31,406,875</u>

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2019	31 декември 2018
Сметки во банки:		
- во денари	14,795,876	17,579,248
- во странска валута	1,179,219	1,665,976
Пари во благајна:		
- во денари	5,012	9,301
- во странска валута	-	-
	<u>15,980,107</u>	<u>19,254,525</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

23. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА

	2019	2018
Преносна премија	403,896,524	378,360,548
Преносна премија за реосигурување	(61,237,538)	(59,749,583)
	<u>342,658,986</u>	<u>318,610,965</u>

Движење на резервирањата за преносната премија

	2019	2018
На 1 јануари	318,610,965	300,072,845
Пренесена премија	25,535,976	62,012,202
Пренесена премија за реосигурување	(1,487,955)	(43,474,082)
На 31 декември	<u>342,658,986</u>	<u>318,610,965</u>

Пренесена премија по класи на осигурување

	2019	2018
Автоодговорност	194,904,372	177,733,110
Каско	30,068,965	26,904,381
Осигурување на имот	73,797,343	78,882,127
Осигурување на патници	792,643	919,530
Лични незгоди	26,852,340	27,689,240
Зелен картон	51,319,755	46,345,394
Гранични полиси	529,759	222,923
Патничко осигурување	3,636,163	4,185,147
Одговорност	12,088,232	9,792,002
Здравствено осигурување	3,814,729	2,826,176
Транспорт	415,875	842,954
ЦМР-превоз на стока	1,751,348	928,330
Финансиски загуби	3,925,000	1,089,234
	<u>403,896,524</u>	<u>378,360,548</u>

Пренесена премија за реосигурување/соосигурување по класи на осигурување

	2019	2018
Транспорт - реосигурување	142,897	647,996
Имот - реосигурување	38,651,879	40,136,593
Имот - соосигурување	13,973,592	12,019,991
Незгода	1,283,040	-
Одговорност - реосигурување	7,186,130	6,882,511
Здравствено осигурување - реосигурување	-	62,492
Вкупно	<u>61,237,538</u>	<u>59,749,583</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

24. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ШТЕТИ

	2019	2018
Настанати, пријавени и неисплатени штети	234,508,971	227,292,042
Настанати непријавени штети	117,030,986	100,084,411
Резерви за обработка на штети	3,351,236	3,157,178
Бруто резерви за штети во реосигурување	(40,796,463)	(36,033,872)
	<u>314,094,730</u>	<u>294,499,759</u>

Движење на резервирањата на штети

	2019	2018
На 1 јануари	294,499,759	317,714,275
Настанати, пријавени и неисплатени штети	7,216,929	(4,043,494)
Настанати непријавени штети	16,946,575	(3,655,902)
Резерви за обработка на штети	194,058	(1,319,562)
Промени во бруто резервите за штети во реосигурување	(4,762,591)	(14,195,558)
На 31 декември	<u>314,094,730</u>	<u>294,499,759</u>

Настанати, пријавени и неисплатени штети по класи на осигурување

	2019	2018
Автоодговорност	105,818,806	111,484,078
Каско	9,694,114	14,977,073
Имот	31,489,705	37,490,298
ЦМР-стока во транспорт	1,901,070	6,397,172
Незгода	8,990,799	9,156,891
Зелена карта	64,850,807	35,602,670
Одговорност	10,320,914	9,964,227
Патничко осигурување	974,545	2,000,898
Приватно здравствено	468,211	218,735
	<u>234,508,971</u>	<u>227,292,042</u>

Настанати непријавени штети по класи на осигурување

	2019	2018
Автоодговорност	71,723,079	59,718,324
Каско	(6,711,947)	(3,769,196)
Имот	1,725,460	1,729,839
Одговорност	1,699,148	2,094,406
Незгода	16,280,975	13,059,379
Зелена карта	31,239,920	25,687,822
Гранично осигурување	220,819	192,212
ЦМР-стока во транспорт	259,206	256,945
Патничко осигурување	401,452	1,114,680
Здравствено осигурување	192,874	-
	<u>117,030,986</u>	<u>100,084,411</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

24. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ШТЕТИ (продолжение)**Резерви за обработка на штети**

	2019	2018
Автоодговорност	2,131,193	1,906,010
Каско	14,911	62,751
Имот	186,445	265,081
Одговорност	60,100	60,293
Незгода	394,259	363,263
Зелена карта	480,454	371,082
Гранично осигурување	5,662	3,839
ЦМР-стока во транспорт	12,606	33,271
Патничко осигурување	65,606	91,588
	3,351,236	3,157,178

25. ОБВРСКИ

	2019	31 декември 2018
Обврски спрема гарантен фонд по основ на неосигурани и непознати возила	1,550,638	1,708,794
Обврски по основ на провизија	11,874,114	7,817,906
Обврски по основ на членарини, надоместоци и придонеси	2,278,418	1,959,743
Обврски спрема добавувачи во земјата	6,846,397	9,866,595
Обврски по основ на нето плати	4,033,263	5,038,687
Обврски по основ на придонеси од плати	3,114,229	3,099,944
Обврски за даноци од плати	862,039	737,071
Останати обврски	(7,649)	5,607
	30,551,449	30,234,347
Обврски спрема осигуреници по основ на штети	36,674,448	19,007,625
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	218,759	50,514
	36,893,207	19,058,139
Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за сосигурување	16,608,886	15,682,855
Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	78,185,313	68,154,179
	94,794,199	83,837,034

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

26. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

На 31 декември 2019 година акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 1,881 обични акции (2018: 1,881) со номинална вредност од 1.595 ЕУР (2017: 1.595 ЕУР) по акција. Секоја акција има право на еден глас, на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата од ликвидационата, односно стечајната маса. Авторизираниот, издадениот и целосно платениот акционерски капитал на 31 декември 2018 и 2017 година е како што следи:

Број на акции	Број на акции		Износ	
	2019	2018	2019	2018
Сигал УНИКА Груп Австрија Ш.а., Албанија	1,880	1,880	183,904,881	183,904,881
UNIQA Internacional Beteiligungs Verwaltungs GMBH, Австрија	1	1	98,100	98,100
	<u>1,881</u>	<u>1,881</u>	<u>184,002,981</u>	<u>184,002,981</u>

Статутарни резерви

Во согласност со Законот за супервизија во осигурувањето, Друштвото е должно да издвојува во резервите за сигурност најмалку една третина од остварената добивка во годината. Кога овие резерви ќе надминат 50% од остварената просечна премија во последните две години, не е должно да издвојува од добивката за резервите за сигурност. Друштвото го нема достигнато законскиот минимум.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

27. УПРАВУВАЊЕ СО ОСИГУРИТЕЛНИОТ РИЗИК

Примарна цел на Раководството на Друштвото во управувањето со осигурителниот ризик е да го заштити Друштвото од настани кои можат да го спречат понатамошното остварување на целите на Друштвото, вклучувајќи и неуспех при искористувањето на можностите. Раководството ја препознава значајноста од постоење на ефикасни системи на управување со ризикот. Друштвото има јасна делегирана структура со делегирани овластувања и одговорности до извршниот менаџмент. Раководството поставува рамка на политики во кои е наведен ризикот, управувањето со овој ризик, контролата и деловното однесување на Друштвото.

Друштвото склучува договори за осигурување со кои превзема осигурителен ризик спрема осигурениците, а во делот на реосигурувањето, ризикот од реосигурување се пренесува од Друштвото преку неговото матично друштво до реосигурувачите.

Ризикот од осигурување се однесува на неизвесноста од осигурителниот бизнис и вклучува ризик поврзан со премиите, односно износот кој што е платен како премија за осигурувањето да не е доволен да ја покрие настанатата штета, и ризик поврзан со адекватноста на резервите по договорите за осигурување во однос на обврските од осигурување и капиталната основа, односно дека нивото на техничките резерви ќе биде потценето или дека вистински настанатите штети ќе бидат различни во однос на статистички упросечената вредност.

Стратегијата на Друштвото при склучување на полисите за осигурување е да постигне разновидност, со цел да оствари балансирано портфолио на договори за осигурување. Договорите за осигурување се годишни, а при обновувањето на истите Друштвото може повторно да го процени ризикот преку преоценување на премијата за осигурување, да даде попусти или да одбие да ги обнови во зависност од промената на условите.

Друштвото реосигурува дел од ризиците поврзани со договорите за осигурување со цел да обезбеди контрола на својата изложеност на загуби и заштита на капиталот. Друштвото има склучено договори за реосигурување по принципот на вишок над покриеност на загуба преку своето матично друштво кое ги склучува договорите за реосигурување со реосигурувачот во име и за сметка на Друштвото.

Услови на договори за осигурување кои имаат материјален ефект на износот, времето и неизвесноста на идните парични текови

Основни осигурителни производи кои се нудат на клиентите се следниве видови на неживотно осигурување: осигурување на возила, осигурување на имот, незгода, здравствено осигурување и др. Основните карактеристики на одделните видови на договори за осигурување се следниве:

Осигурување на возила

Договорите вклучуваат осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот во Република Северна Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон.

Штетите на имот по овие договори главно се пријавуваат и решаваат во краток рок од настанување на истите. За пријавување и исплата на штета по основ на телесни повреди потребен е подолг временски период и истите се покомплексни да се проценат.

Договорите за автоодговорност се регулирани со Законот за задолжително осигурување во сообраќајот во Република Северна Македонија. Тарифите и најниските осигурени износи се утврдени со законска регулатива.

Каско осигурување претставува стандарден договор за осигурување од штета во кој исплатите на штетите се ограничени на осигурениот износ.

Осигурување на имот

Овие договори вклучуваат осигурување на имот на ентитети и личен имот. Друштвото користи различни техники за управувањето со ризиците со цел нивно идентификување, анализа на загубите кои најчесто се употребуваат во соработка со матичното друштво.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

27. УПРАВУВАЊЕ СО ОСИГУРИТЕЛНИОТ РИЗИК (продолжение)*Одговорност кон трети лица*

Овие договори вклучуваат осигурување од одговорност кон трети лица, односно надоместот се исплатува за претрпени повреди на физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Времетраењето на процесот од датумот на пријавување на штетата до датумот на исплата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата, надлежниот суд за решавање во случај на спор итн. Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто е до една година. Најголемиот дел од овие договори не се предмет на значајна комплексност, така да крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално, овие договори резултираат во помала неизвесност во проценките.

Реосигурувањето се користи да се намали ризикот од осигурување. Во табелата подолу се презентирани обврските по основ на реосигурување од најголемите реосигурувачи на 31 декември 2019 и 2018 година.

Табела на најзначајни реосигурувачи:

	2019	31 декември 2018
УНИКА РЕ ЛИХТЕНШТАЈН АГ	43,813,470	44,005,391
УНИКА РЕ АГ	17,985,705	16,852,705
АЛИАНЦ ГЛОБАЛ КОРПОРАТЕ БРИТАНИЈА	2,546,615	2,554,063
АХА КОРПОРАТЕ СОЛУТИОНС	4,933,367	1,854,771
ДЕЛТА ГЕНЕРАЛИ СРБИЈА	2,490,225	0
АЛИАНЦ ГЛОБАЛ КОРПОРАТЕ ГЕРМАНИЈА	2,175,665	0
ЏЛ ИНСУРАНЦЕ ЦОМПАНИ СЕ	1,692,689	1,656,699
СИГАЛ ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ТИРАНА	304,047	304,093

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Согласно законската регулатива Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничките резерви. На 31 декември 2018 година дел од вложувањата кои служат како средства што ги покриваат резервите по договорите за осигурување изнесуваат 657,854,337 денари.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

27. УПРАВУВАЊЕ СО ОСИГУРИТЕЛНИОТ РИЗИК (продолжение)**Усогласеност на средствата и обврските**

	2019	31 декември 2018
Средства		
Парични средства на банкарските сметки	14,532,239	18,294,867
Банкарски сметки и депозити во банки	392,781,043	344,098,640
Хартии од вредност што ги издадени од РМ или НБРМ	250,541,055	250,981,034
Др.Резерви согласно Правилник од АСО	-	-
Вкупно вложени средства од техничките резерви	657,854,337	613,374,541
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	758,787,717	708,894,179
Дел за реосигурителот	(102,034,001)	(95,783,455)
Вкупно резерви по договори за осигурување (нето)	656,753,716	613,110,724
Усогласеност на средствата и обврските	1,100,621	263,817

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Банкарските сметки и депозити во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така акциите издадени врз основа на одобрение на Комисијата за хартии од вредност не смеат да надминат 30% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување, за инвестициони фондови вложувањата не смеат да надминат 20%. На 31 декември 2019 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 2.21% (2018: 2.98%), краткорочните депозити во банки изнесуваат 59.71% (2018: 56.10%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 38.08% (2018: 40.91%).

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО

Друштвото управува со капиталот како би се осигурало дека Друштвото ќе биде во можност да продолжи да работи според принципот на континуитет, и во исто време да го максимизира повратот на акционерите. Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи во согласност со локалната регулатива.

Регулативата не само што пропишува одобрување и мониторинг на активностите, туку исто така наметнува одредена рестриктивна резервација за капиталната адекватност. Друштвото е должно да одржува стапка на адекватност на капиталот која во секое време треба да биде барем еднаква на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото, која се пресметува според методот на стапка на премија или методот на стапка на штети во зависност од тоа која метода ќе даде повисок резултат.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето, структурата на капиталот на Друштвото се состои од основен и дополнителен капитал. Основниот капитал го сочинуваат:

- уплатениот акционерски капитал, со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции
- резервите (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување
- пренесена нераспределена добивка и
- нераспределената добивка од тековната година (по одбивање на даноци и дивиденда наменета за распределба), доколку износот на добивката е потврден од овластен ревизор.

Следните ставки се сметаат за одбитни при пресметката на основниот капитал:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото
- долгорочни нематеријални средства
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

При пресметката на дополнителниот капитал, кој може да се зема најмногу во износ од 50% од пресметаниот основен капитал, се земаат во предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции,
- Субординирани должнички инструменти
- Хартии од вредност со неопределен рок на враќање.

Друштвото може да ги вложува средствата на капиталот во банки, при тоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложување на Друштвото во една банка може да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот на Друштвото.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се	
		Тековна година	Претходна година
Бруто полисирана премија	1	823,176,004	802,822,268
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110,674,080	110,691,000
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	33,331,201	30,059,563
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	144,005,281	140,750,563
Бруто исплатени штети	7	350,800,904	320,295,796
Нето исплатени штети	8	338,653,588	305,093,763
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0.97	0.95
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	139,018,755	134,070,192
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	951,422,275	907,341,908
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	354,891,193	330,533,631
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	369,002,195	370,406,292
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	312,437,091	289,156,416
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	81,233,644	75,180,668
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	0	0
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	81,233,644	75,180,668
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	78,420,735	71,612,407
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	139,018,755	134,070,192

МС_2 (н.о.): Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност

		Тековна година	Претходна година
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	139,018,755	134,070,192

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

	Ознака	Износ
		100
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	352,686,294
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	184,002,981
Премии од емитирани обични акции	I2	0
Законски и статутарни резерви	I3	89,384,724
Пренесена нераспределена добивка	I4	112,086,323
Нераспределена добивка од тековната година	I5	0
Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување	I6	0
Долгорочни нематеријални средства	I7	5,404,116
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	27,383,618
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	0
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	0
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	0
Субординирани должнички инструменти	II3	0
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	0
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	352,686,294
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	0
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	0
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	0
КАПИТАЛ I + II - IV	V	352,686,294

Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	139,018,755
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	
Капитал	VI3	352,686,294
Гарантен фонд*	VI4	184,456,800
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	168,229,494
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	213,667,539
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	

*Гарантниот фонд е дефиниран во член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето и претставува 1/3 од потребното ниво на маргина на солвентност, но не смее да биде понизок од соодветниот износ наведен во член 77 став (3) од Законот, кој изнесува 3,000,000 евра, во денарска противвредност..

Показател на задолженост

Раководството ја следи структурата на изворите на финансирање на Друштвото на годишна основа. Како дел од ова следење Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на 31 декември 2019 и 2018 година е 0%, односно Друштвото нема долгорочни обврски.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

29.1 Категории на финансиски инструменти

	2019	31 декември 2018
Финансиски средства		
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	20,362,630	19,360,604
Дадени депозити	395,153,788	345,566,850
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	250,541,055	250,981,034
Побарувања за премии	276,572,119	299,747,825
Други побарувања	36,268,174	29,781,389
Пари и парични еквиваленти	15,980,107	19,254,525
	<u>994,877,873</u>	<u>964,692,227</u>
Финансиски обврски		
Долгорочни позајмици	-	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	165,657,900	136,865,373
	<u>165,657,900</u>	<u>136,865,373</u>

29.2. Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитниот ризик и ликвидносниот ризик. Финансиските ризици се следат на времена основа, и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

29.3. Пазарен ризик

Во спроведувањето на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и промена на каматните стапки. Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста.

29.4. Управување со девизен ризик

Друштвото е изложено на девизен ризик првенствено од парите и паричните средства, како и пласманите во банки кои се деноминирани во странска валута. Друштвото не употребува посебни финансиски инструменти за намалувањето на овој ризик бидејќи таквите инструменти не севообичаени во употреба во Република Северна Македонија. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути за годината што завршува на 31 декември 2019 и 2018:

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)**29.4. Управување со девизен ризик (продолжение)**

31 Декември 2019

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	Странска валута и валутна клаузула УСД	ВКУПНО
1	2	3	4	5	8
I. Вкупно средства	001	808,057,680	474,450,347	28,000	1,282,536,027
1. Нематеријални средства	002	5,404,116	0	0	5,404,116
2. Вложувања	003	364,786,251	355,821,963	0	720,608,214
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	0	102,034,001	0	102,034,001
5. Одложени и тековни даночни средства	006	5,137,005	0	0	5,137,005
6. Побарувања	007	292,260,123	15,443,165	0	307,703,288
7. Останати средства	008	21,686,914	1,151,218	28,000	22,866,132
8. Активни временски разграничувања	009	118,783,271	0	0	118,783,271
II. Вкупно обврски	010	828,696,878	453,839,149	0	1,282,536,027
1. Капитал и резерви	011	84,702,705	273,387,705	0	358,090,410
2. Субординирани обврски	012	0	0	0	0
3. Бруто технички резерви	013	660,796,223	97,991,494	0	758,787,717
5. Останати резерви	015	3,054,528	0	0	3,054,528
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	364,517	0	0	364,517
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	79,778,905	82,459,950	0	162,238,855
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	-20,639,198	20,611,198	28,000	0

31 Декември 2018

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	Странска валута и валутна клаузула УСД	ВКУПНО
1	2	3	4	5	8
I. Вкупно средства	001	864,903,633	366,286,515	43,432	1,231,233,580
1. Нематеријални средства	002	4,042,065	0	0	4,042,065
2. Вложувања	003	332,139,629	347,588,744	0	679,728,373
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	95,783,455	0	0	95,783,455
5. Одложени и тековни даночни средства	006	47,000	0	0	47,000
6. Побарувања	007	312,406,985	17,075,229	0	329,482,214
7. Останати средства	008	22,836,827	1,622,542	43,432	24,502,801
8. Активни временски разграничувања	009	97,647,672	0	0	97,647,672
II. Вкупно обврски	010	850,762,469	380,471,111	0	1,231,233,580
1. Капитал и резерви	011	117,365,119	268,108,909	0	385,474,028
3. Бруто технички резерви	013	671,290,611	37,603,568	0	708,894,179
5. Останати резерви	015	2,425,406	0	0	2,425,406
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,310,447	0	0	1,310,447
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	58,370,886	74,758,634	0	133,129,520
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	14,141,164	-14,184,596	43,432	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.4. Управување со девизен ризик (продолжение)

Анализа на сензитивноста на странски валути

Друштвото во најголем дел е изложено на еврото. Следната табела детално ја прикажува сензитивноста на 1% зголемување и намалување на денарот во споредба со еврото. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на еврото за 1%. Негативен износ подолу означува зголемување на загубата која што се јавува во случај доколку денарот ја зголеми својата вредност во однос на еврото за 1%. За намалување на вредноста на денарот во однос на еврото за 1%, ефектот врз добивката е еднаков, но со обратен предзнак.

	Зголемување од 1%		Намалување од 1%	
	31 декември, 2019	31 декември, 2018	31 декември, 2019	31 декември, 2018
ЕВРА	(206,112)	114,412	206,112	(114,412)

29.5. Управување со каматниот ризик

Друштвото е изложено на ризик од промени на каматните стапки првенствено од пласманите во банки со променливи каматни стапки. Друштвото управува со овој ризик преку следење на движењето на каматните стапки на пазарот и обновување на договорите со деловните банки.

	2019	31 декември 2018
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	20,362,630	19,360,604
Побарувања за премии	276,572,119	299,747,825
Други побарувања	36,268,174	29,781,389
Пари и парични еквиваленти	5,012	9,301
	<u>333,207,935</u>	<u>348,899,119</u>
<i>Со фиксна каматна стапка:</i>		
Вложувања кои се чуваат до доспевање	<u>250,541,055</u>	<u>250,981,034</u>
<i>Со променлива каматна стапка:</i>		
Долгорочни депозити	395,153,788	345,566,850
Парични средства	15,975,095	19,245,224
	<u>411,128,883</u>	<u>364,812,074</u>
	<u>994,877,873</u>	<u>964,692,227</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи и други обврски	165,657,900	136,865,373
	<u>165,657,900</u>	<u>136,865,373</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.5. Управување со каматниот ризик (продолжение)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на крајот на периодот на известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При изготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 %, што претставува разумна процена на Раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки, односно пониски, за 2%, а сите други варијабли непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2018 би била повисока, односно пониска, за 8,222,578 денари (2018: 7,296,241 денари).

29.6. Управување со ликвидносниот ризик

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на доволно средства за да ги подмири своите обврски. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување допеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Друштвото управува со ризикот од ликвидност преку управување со активата и пасивата на начин кој ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или вонредни услови на работење на Друштвото. Согласно Законот за супервизија на осигурувањето друштвото пресметува коефициент на ликвидност и минимална ликвидност, што претставува однос меѓу ликвидните средства и доспеаните обврски, односно обврски кои наскоро ќе доспеат.

Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е редовна контрола на ликвидноста и усвојување на мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава повисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.6. Управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според договорната рочност на финансиските средства и обврски на 31 декември 2019 година

31 декември 2019

Опис на позицијата	Број на позиција	до 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	10 - 15 години	15 - 20 години	20 и повеќе години	ВКУПНО
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Вкупно средства	001	780,231,608	86,009,244	220,618,564	137,656,107	3,469,763	0	54,550,741	1,282,536,027
1. Нематеријални средства	002	0	0	0	5,404,116	0	0	0	5,404,116
2. Вложувања	003	230,593,936	86,009,244	213,732,539	132,251,991	3,469,763	0	54,550,741	720,608,214
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	102,034,001	0	0	0	0	0	0	102,034,001
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Одложени и тековни даночни средства	006	5,137,005	0	0	0	0	0	0	5,137,005
6. Побарувања	007	307,703,288	0	0	0	0	0	0	307,703,288
7. Останати средства	008	15,980,107	0	6,886,025	0	0	0	0	22,866,132
8. Активни временски разграничувања	009	118,783,271	0	0	0	0	0	0	118,783,271
II. Вкупно обврски	010	787,065,060	150,173,260	29,959,908	125,842,621	4,471,207	1,020,990	184,002,981	1,282,536,027
1. Капитал и резерви	011	62,001,106	0	0	112,086,323	0	0	184,002,981	358,090,410
2. Субординирани обврски	012	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Бруто технички резерви	013	559,406,054	150,173,260	29,959,908	13,756,298	4,471,207	1,020,990	0	758,787,717
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Останати резерви	015	3,054,528	0	0	0	0	0	0	3,054,528
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	364,517	0	0	0	0	0	0	364,517
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	162,238,855	0	0	0	0	0	0	162,238,855
9. Пасивни временски разграничувања	019	0	0	0	0	0	0	0	0
Разлика - неусогласена рочна структура	020	-6,833,452	-64,164,016	190,658,656	11,813,486	-1,001,444	-1,020,990	-129,452,240	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.6. Управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според договорната рочност на финансиските средства и обврски на 31 декември 2018 година

31 декември 2018									
Опис на позицијата	Број на позиција	до 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	10 - 15 години	15 - 20 години	20 и повеќе години	ВКУПНО
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Вкупно средства	001	923,100,507	12,818,096	37,594,671	190,430,658	3,469,763	0	63,819,885	1,231,233,580
1. Нематеријални средства	002	0	0	0	4,042,065	0	0	0	4,042,065
2. Вложувања	003	379,213,155	12,818,096	34,018,881	186,388,593	3,469,763	0	63,819,885	679,728,373
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	95,783,455	0	0	0	0	0	0	95,783,455
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Одложени и тековни даночни средства	006	47,000	0	0	0	0	0	0	47,000
6. Побарувања	007	329,482,214							329,482,214
7. Останати средства	008	20,927,011	0	3,575,790	0	0	0	0	24,502,801
8. Активни временски разграничувања	009	97,647,672	0	0	0	0	0	0	97,647,672
II. Вкупно обврски	010	773,640,247	129,855,057	26,209,514	112,363,575	4,018,209	1,143,997	184,002,981	1,231,233,580
1. Капитал и резерви	011	99,942,317	0	0	101,528,730	0	0	184,002,981	385,474,028
2. Субординирани обврски	012	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Бруто технички резерви	013	536,832,557	129,855,057	26,209,514	10,834,845	4,018,209	1,143,997	0	708,894,179
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Останати резерви	015	2,425,406	0	0	0	0	0	0	2,425,406
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,310,447	0	0	0	0	0	0	1,310,447
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	133,129,520	0	0	0	0	0	0	133,129,520
9. Пасивни временски разграничувања	019	0	0	0	0	0	0	0	0
Разлика - неусогласена рочна структура	020	149,460,260	-117,036,961	11,385,157	78,067,083	-548,446	-1,143,997	-120,183,096	0

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)**29.7. Објективна вредност на финансиските инструменти***Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност*

Следната табела ја прикажува сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски во однос на нивната објективна вредност на 31 декември е како што следи:

	31 декември, 2019		31 декември, 2018	
	Сметковод. Вредност	Објективна вредност	Сметковод. Вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	20,362,630	20,362,630	19,360,604	19,360,604
Дадени депозити	395,153,788	395,153,788	345,566,850	345,566,850
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	250,541,055	250,541,055	250,981,034	250,981,034
Побарувања за премии	276,572,119	276,572,119	299,747,825	299,747,825
Други побарувања	36,268,174	36,268,174	29,781,389	29,781,389
Пари и парични еквиваленти	15,980,107	15,980,107	19,254,525	19,254,525
	<u>994,877,873</u>	<u>994,877,873</u>	<u>964,692,227</u>	<u>964,692,227</u>
Финансиски обврски				
Обврски кон добавувачи и други обврски	<u>165,657,900</u>	<u>165,657,900</u>	<u>136,865,373</u>	<u>136,865,373</u>
	<u>165,657,900</u>	<u>165,657,900</u>	<u>136,865,373</u>	<u>136,865,373</u>

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.8. Управување со кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува ризик дека клиентите нема да бидат во можност да ги подмират своите обврски кон Друштвото.

Кредитната изложеност на друштвото се состои од пласмани и депозити дадени на банки, вложувања во хартии од вредност, побарувања по основ на премии и други побарувања. Овој ризик се дефинира како потенцијална загуба во пазарната вредност како резултат на вложена финансиска состојба на клиентите да го отплатат долгот. Менаџментот има усвоено кредитна политика со која се дефинира кредитниот ризик. Друштвото управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата по основ на премија се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и капиталот. Друштвото со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки.

Исто така се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2019	31 декември 2018
Финансиски средства		
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	20,362,630	19,360,604
Дадени депозити	395,153,788	345,566,850
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	250,541,055	250,981,034
Побарувања за премии	276,572,119	299,747,825
Други побарувања	36,268,174	29,781,389
Пари и парични еквиваленти	15,980,107	19,254,525
	994,877,873	964,692,227

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2019 и 2018 година. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 31.45% (2018: 34.16%) се однесуваат на побарувања по основ на осигурување и други побарувања од неживотно осигурување, додека 39.72% (2017: 35.82%) се однесуваат на орочени депозити.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност кои се чуваат до достасување, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Северна Македонија. Во 2018 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата го додели ББ кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи, средни и мали банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРСМ.

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии, поврат на штети и депозити во банки.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)**29.9. Управување со кредитниот ризик**

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на комитенти. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Структурата на побарувањата од купувачи за годината која завршува на 31 декември 2019 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	131,026,286	-	131,026,286
Доспеани, но не оштетени побарувања	45,997,667	-	45,997,667
Доспеани и оштетени побарувања	261,517,764	(161,969,598)	99,548,166
	<u>438,541,717</u>	<u>(161,969,598)</u>	<u>276,572,119</u>
			-

Структурата на побарувањата од купувачи за годината која завршува на 31 декември 2018 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	138,736,031	-	138,736,031
Доспеани, но не оштетени побарувања	52,159,863	-	52,159,863
Доспеани и оштетени побарувања	267,635,289	(158,783,358)	108,851,931
	<u>458,531,183</u>	<u>(158,783,358)</u>	<u>299,747,825</u>

Старосната струка на доспеаните побарувања за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година е како што следи:

	2019	31 декември 2018
До 30 дена	45,997,667	52,159,863
31-60 дена	48,121,595	50,697,259
61-120 дена	29,578,702	33,924,358
121-270 дена	18,304,307	20,119,164
271-365 дена	3,543,562	4,111,150
Над 365 дена	-	-
	<u>145,545,833</u>	<u>161,011,794</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

30. ОПЕРАТИВНИ СЕГМЕНТИ

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Северна Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од инвестиции и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Македонија	Остатокот од Европа	Вкупно
2019			
Приходи од бруто премија од осигурување	823,176,004	-	823,176,004
Приходи од вложувања	14,379,202	-	14,379,202
Не-тековни средства *	66,840,882	-	66,840,882
2018			
Приходи од бруто премија од осигурување	802,822,268	-	802,822,268
Приходи од вложувања	13,508,305	-	13,508,305
Не-тековни средства *	71,437,740	-	71,437,740

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

31. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2019 година е направена врз основа на нето добивката/(загубата) за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД -27,383,618 (2018: МКД 15,836,389) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2018 година од 1.881 (2017: 1.881), пресметано како што следува:

Добивка расположива за имателите на обични акции

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Нето добивка /(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	<u>-27,383,618</u>	<u>15,836,389</u>
Пондериран просечен број на обични акции		
<i>Број на акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	<u>1,881</u>	<u>1,881</u>
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	<u>1,881</u>	<u>1,881</u>
Основна /разводната добивка /(загуба) по акција (во денари)	<u>-14,558</u>	<u>8,419</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Поврзани страни на Друштвото претставуваат членките на Сигал и УНИКА групацијата, како и Раководството и членовите на Надзорниот Одбор на Друштвото.

	2019	2018
Побарувања:		
Sigal Uniqa Group Austria sh.a, Albania	1,715,012	415,058
UNIQA Austria	625,172	625,088
Uniqa Re AG	5,383,740	5,384,563
Uniqa Life AD Skopje	2,000	30,763
Uniqa Re Lichtenstein AG	4,668,422	3,976,636
Uniqa Bulgaria	517,163	18,879
Uniqa Italy	-	106,261
Uniqa Romania	12,297	12,299
Uniqa Montenegro	-	312,281
Uniqa Serbia	-	12,299
Sigal Uniqa Group Austria Kosovo	660,266	350,460
Обврски:		
Sigal Uniqa Group Austria sh.a, Albania	1,804,234	826,001
Sigal Uniqa Group Austria Kosovo	33,796	(27)
UNIQA Austria	2,580,168	6,034,600
Uniqa Re AG	17,985,705	16,852,705
Uniqa IT Services GMBH	286,492	1,826
Uniqa Re Lichtenstein AG	43,813,470	44,005,391
Uniqa Croatia	29,730	-
Uniqa Serbia	25,517	16
Uniqa Life AD Skopje	1,013,570	1,207,167
Приходи:		
Sigal Uniqa Group Austria sh.a, Albania	1,300,523	291,624
Uniqa Life AD Skopje	98,095	149,254
Uniqa Re Lichtenstein AG	6,736,956	6,586,463
Uniqa A.S. Praga	76,404	-
Uniqa Serbia	-	141,534
Uniqa Bulgaria	539,778	172,545
Uniqa Montenegro	299,846	423,623
Uniqa Italy	-	145,929
UNIQA Austria	886,670	689,937
Sigal Uniqa Group Austria Kosovo	370,685	959,745
Трошоци:		
Sigal Uniqa Group Austria sh.a, Albania	3,107,631	1,213,620
UNIQA Austria	6,392,499	5,249,334
Uniqa Re AG	18,387,334	16,892,595
Uniqa IT Services GMBH	939,976	788,120
Uniqa Romania	79,212	342,939
Uniqa Serbia	1,813,406	551,716
Uniqa Croatia	177,838	336,541
Uniqa Bulgaria	1,271,466	207,932
Uniqa Montenegro	532,913	33,623
Uniqa Czech Republic	-	33,656
Uniqa Slovakia	-	49,323
Uniqa Hungary	268,916	14,333
Uniqa Bosnia and Herzegovina	35,883	49,430
Uniqa Re Lichtenstein AG	37,220,085	63,597,674
Sigal Uniqa Group Austria Kosovo	579,569	124,378

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА (продолжение)**Трансакции со клучниот менаџерски персонал**

Вкупните надомести на раководството и на членовите на Управниот Одбор се како што следува:

	2019	2018
Краткорочни користи за членовите на УО	8,009,775	8,635,519
	<u>8,009,775</u>	<u>8,635,519</u>

33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ**Судски спорови**

На 31 декември 2019 година, Друштвото е вклучено во повеќе тековни спорови во својство на тужен и тужител. Против Друштвото се поднесени повеќе тужби за надомест на нематеријална и материјална штета во вкупен износ од 64,250,877 денари. Друштвото се јавува како тужител во судски спорови по основ на регрес на исплатена штета во износ од 139,740,677 денари и долгови по основ на полиси за осигурување во износ од 50,296,939 денари. За горенаведените износи, Друштвото има признаено резерви за штети согласно политиката за резвации за штети. Врз основа на сопствени проценки, како и интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема дополнително да предизвикаат материјални загуби и според тоа не е направена дополнителна резервација во финансиските извештаи.

34. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2019 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување.

35. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По 31 декември 2019 година – датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од промена на финансиските извештаи.

36. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите деноминирани во странска валута на 31 декември 2019 и 2018 година, се следните:

	31 декември 2019	Во денари 31 декември 2018
ЕУР	61.4856	61.4950